

---

# Nakłady prasy w Warszawie w latach 1905-1906

---

Kwartalnik Historii Prasy Polskiej 20/1, 119-124

---

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## MATERIAŁY

Kwartalnik Historii Prasy Polskiej XX 1

PL ISSN 0137-2998

### NAKLADY PRASY W WARSZAWIE W LATACH 1905—1906

DO DRUKU PODAŁ JERZY MYŚLIŃSKI

W Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie zachowały się szcztkowe dane o nakładach prasy warszawskiej początków XX stulecia. Są one przechowywane w zespole Warszawskiego Komitetu Cenzury (sygn. 21) w tece zatytułowanej „Sprawozdania z czynności Komitetu za lata 1901—1912”. Zawiera ona bruliony i kopie dorocznych sprawozdań przygotowywanych dla Głównego Zarządu Prasy w Petersburgu. Wśród innych danych opisowych i statystycznych ujęto w nich średnie jednorazowe nakłady poszczególnych tytułów gazet i czasopism nadzorowanych przez WKC w latach 1901—1906. W późniejszych latach Komitet ten nie dysponował takimi danymi. O nakładach prasy z tych lat pośrednio możemy wnioskować z relacji o ilości konfiskowanych egzemplarzy poszczególnych periodyków.

Sprawozdania o nakładach z lat wcześniejszych zawierają także informacje o ilości wydanych w danym roku numerów oraz ogólnej liczbie zadrukowanych arkuszy papieru. Mogą być one przydatne przy globalnych analizach statystycznych. Badacze poszukują na ogół informacji o nakładach poszczególnych tytułów, z autopsji znając ich objętość i liczbę wydanych numerów. Postanowiliśmy przeto ogłosić jedynie informacje o nakładach za lata 1905—1906, jako że Z. Kmiecik wcześniej opublikował odpowiednie dane za lata wcześniejsze<sup>1</sup>, natomiast za rok 1909 J. Myśliński<sup>2</sup>. Nie trzeba dodawać, jak istotne są to informacje dla badaczy prasy i opinii publicznej, zwłaszcza że pochodzą z lat rewolucji. Zestawienia za rok 1905 mieszczą się na kartach 117—121, zaś za rok 1906 na kartach 163—168. Nie zachowaliśmy (dla oszczędności miejsca) układu oryginału, całość publikując wedle częstotliwości i wewnątrz poszczególnych grup w kolejności alfabetycznej tytułów. Przytaczamy wyłącznie dane o nakładach tytułów w języku polskim, bowiem dane o prasie żydowskiej ogłosił w swej książce ostatnio M. Fuks<sup>3</sup>, zaś tytuły rosyjskie wymagałyby dodatkowej weryfikacji bibliograficznej. Zwyczajem publikacji źródłowych uwspółcześniamy pisownię tytułów gazet i czasopism.

<sup>1</sup> *Wydawnictwa periodyczne w Królestwie Polskim w latach 1868—1904*, oprac. Z. Kmiecik, „Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego”, t. IV, z. 2, s. 142—160.

<sup>2</sup> *Nakłady prasy w Królestwie Polskim w 1909 r.*, oprac. J. Myśliński, tamże, t. IX, z. 1, s. 117—120.

<sup>3</sup> M. Fuks, *Prasa żydowska w Warszawie 1823—1939*, Warszawa 1979.

Tytuł	Jednorazowy nakład	
	1905	1906
<b>Dzienniki</b>		
Brzask <sup>a</sup>		5 000
Dzień dobry		27 500
Dziennik dla Wszystkich	7 800	
Dziennik Powszechny		5 100
Dzwon Polski (por. i wiecz.)		20 000
Gazeta Handlowa	1 500	
Gazeta Polska	12 000	10 000
Gazeta Warszawska	3 500	
Goniec Poranny i Wieczorny	60 000	25 000
Jutro		10 000
Kobieta <sup>a</sup>		4 000
Koło		12 000
Kurier Codzienny	12 000	
Kurier Nocny		10 000
Kurier Nowy		20 000
Kurier Polski	12 000	20 000
Kurier Poranny		20 000
Kurier Warszawski	27 000	25 000
Lot		4 000
Ludzkość		10 000
Naród		7 000
Nowiny <sup>a</sup>		9 000
Poranek		35 000
Praca Polska <sup>b</sup>	57 000	
Przegląd Por. i Wiecz.		28 000
Przełom <sup>a</sup>		3 000
Rabuś <sup>a</sup>		8 000
Słowo	3 500	
Strażnica		3 000
Strzała <sup>a</sup>		3 000
Szczurek		9 800
Ubezpieczenia <sup>a</sup>		800
Wiek i Kurier Narodowy	19 000	
Z dnia na dzień		35 000
Złoty Róg		20 000
Ukazujące się 2, 3 i więcej razy w tygodniu		
Księga Uciechy i Pożytku	4 000	4 000
Kurier Sportowy	600	2 500
Warszawianka		
Ukazujące się w specjalnych dniach		
Nowiny	12 000	
<b>Tygodniki</b>		
Bąk		4 500
Bicz		8 000

<sup>a</sup> Tygodniki pomieszczone przez autorów sprawozdania w grupie gazet o częstotliwości codziennej.

<sup>b</sup> W 1905 tygodnik, w 1906 dziennik (bez wykazanego nakładu).

Biblioteka Dzieł Wyborowych	5 000	6 000
Biesiada Literacka	7 000	4 700
Bomba		1 000
Bluszcz	4 000	3 700
Chemik Polski	600	450
Chochoł		5 000
Czarny Kot		4 200
Czytelnia dla Wszystkich	1 800	300
Diabeł		5 000
Dobra Gospodyni	7 000	4 000
Dobra Matka	6 000	
Dzięcioł		10 000
Dzwoniec		5 000
Dzwonek Częstochowski		3 200
Echo Muzyczne i Teatralne	800	440
Facet		1 000
Fala		8 000
Farmacja	2 000	2 500
Gazeta Cukrownicza	600	600
Gazeta Domowa	3 800	
Gazeta Lekarska	1 100	900
Gazeta Losowań	1 750	1 400
Gazeta Przemysłowo-Rzemieślnicza	300	
Gazeta Rolnicza	2 300	2 000
Gazeta Sądowa	900	900
Gazeta Świąteczna	14 000	14 000
Goniec Mazowiecki	—	—
Głos	2 500	
Głos Żydowski		1 000
Gospodarz i Lokator	800	
Grafika		100
Grzmot		5 000
Handlowiec Polski	3 000	650
Izraelita	1 000	1 000
Kobieta		800
Kolce	1 500	
Kosmetyka		1 000
Kronika Rodzinna	4 500	2 400
Kukułka		9 000
Kurier Częstochowski		3 150
Kurier Miejski		1 000
Kurier Świąteczny	4 200	4 200
Kurier Teatralny	480	
Książnica		5 000
Kwiaty Polskie		4 000
Lucyfer		5 000
Mariawita	2 000	
Medycyna	900	700
Moje Pisemko	6 000	5 000
Motyl		10 000
Mównica		2 000
Mucha	2 800	
Myśl Polska		1 500

Naokoło świata	1 500	750
Niedziela		4 000
Niwa Polska (Odrodzenie)	1 500	1 500
Ogniwo	2 500	
Orędownik spod Jasnej Góry		2 500
Osa		4 000
Plotka		4 500
Pośrednik Rolniczo-Przemysłowy	300	500
Pracownik Polski		14 000
Prawda	2 000	2 700
Promień		3 000
Promień Ojczysty		3 000
Promień Polski		4 000
Przegląd Katolicki	2 550	2 300
Przegląd Polski		4 900
Przegląd Powszechny	3 000	3 000
Przegląd Rolniczy		1 000
Przegląd Społeczny		1 750
Przegląd Techniczny	1 800	2 000
Przyjacieli Dzieci	4 000	2 800
Przyroda	1 200	
Rola	3 000	2 400
Rolnik i Hodowca	1 000	1 250
Satyr		3 000
Sęp		8 000
Słowiańszczyzna		5 000
Snop		1 000
Sport	1 000	
Sport Polski		1 000
Społem		1 000
Start		3 000
Stryczek		3 500
Szczutek		5 000
Szkopek		3 000
Sztandar		10 000
Śmiałek		1 500
Świat	24 000	11 500
Świat Kobiety	3 500	900
Świt		5 000
Towarzysz Młodzieży	2 000	1 000
Tygodnik Ilustrowany	20 000	11 900
Tygodnik Mód i Powieści	6 500	5 300
Tygodnik Polski	1 300	
Tygodnik Warszawski		4 000
Wesołe Echo		1 000
Wędrowiec	4 500	1 190
Wiara		6 000
Wieczory Rodzinne	2 500	2 500
Wieś Polska		2 000
Wszechświat	1 000	1 000
Zagon		2 000
Zarzewie		1 000
Ziarno	6 000	3 000

Zorza	7 200	
Zorza Warszawska		4 650
Żądło		7 000
Życie Gromadzkie		2 000
Życie Świętych		12 000
Życie Żydowskie		1 000
Ukazujące się trzy razy miesięcznie		
Myśl Niepodległa		2 000
Wiadomości Farmaceutyczne		650
Dwutygodniki		
Biblioteka Naukowa	6 000	2 000
Dziwy Życia	480	500
Farmaceuta Polski	1 000	
Gospodarz	2 000	1 000
Jeździec i Myśliwy	600	400
Kronika Lekarska	400	350
Kurier Kolejowy i Asekuracyjny		8 000
Lekarz	800	
Lutnista	200	300
Łowiec Polski		700
Młoda Prasa		1 000
Ogrodnik Polski	860	
Naród a Państwo		1 200
Przegląd Pedagogiczny	640	
Przegląd Felczerski	400	400
Przegląd Współczesny	1 000	750
Ruch		500
Sokół		1 500
Strzała	800	750
Szkoła Polska		1 100
Śpiew Kościelny	800	1 000
Świat Farmaceutyczny		250
Wiadomości Farmaceutyczne	650	
Znicz		1 000
Miesięczniki		
Ateneum	475	
Biblioteka Dzieł Chrześcijańskich	300	300
Biblioteka Lekarska	600	500
Biblioteka Warszawska	1 300	1 100
Chimera	1 215	1 215
Chorał	500	
Drogista	1 000	
Dzwonek Częstochowski	4 400	
Farmaceuta Polski		2 500
Fotograf Warszawski	500	
Ginekologia	300	
Głos Serca Jezusowego		3 000
Homiletyka	1 000	
Krytyka Lekarska	320	250
Książka	1 100	3 000
Kronika Dentystyczna		200
Lekarz Homeopata	250	1 000
Nowości Muzyczne	600	500

Nowe Leki	3 000	1 000
Ognisko	4 500	2 600
Odczyty Kliniczne	600	600
Pszczelarz i Ogrodnik	1 000	500
Przegląd Bibliograficzny	1 000	
Przegląd Dentystyczny	320	
Przewodnik po Warszawie	3 000	250
Przyjaciel Zwierząt	1 200	300
Przegląd Chorób Skórnych i Wene- rycznych	400	300
Rybak	400	300
Tani Kurierek Warszawski	100	100
Wiadomości Pasterskie	600	1 200
Wisła	950	
Zdrowie	1 400	1 000
Zwiastun Ewangeliczny	2 200	1 800
Kwartalniki		
Ekonomista	500	550
Kwartalnik Teologiczny	1 550	900
Nowe Tory		1 000
Pamiętnik Tow. Lek. Warszawskiego	550	550
Przegląd Filozoficzny	1 150	1 000
Wiadomości Matematyczne	260	250
Nieregularne		
Książnica Polska		5 000
Przegląd Historyczny		600
Piekło		5 000